Delo v vročinskem valu: obveznosti delodajalcev in priporočila za varno delo

Datum	31.7.2026
Subjekt	gov.si
Region	Slowenien
Kategorie	Staatliche Institutionen, Recht, Sicherheit

Poletni vročinski valovi predstavljajo vse večje tveganje za zdravje in varnost pri delu. Visoke temperature zmanjšujejo delovno storilnost, povečujejo možnost napak in nezgod ter lahko povzročijo vročinsko izčrpanost ali celo vročinski udar.

Kaj določajo predpisi?

V skladu z **Zakonom o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1)** mora delodajalec zagotavljati takšne delovne razmere, ki ne ogrožajo varnosti in zdravja delavcev. Med njegove temeljne obveznosti spada prepoznavanje in obvladovanje vseh tveganj, vključno s tveganji zaradi visokih temperatur.

Podrobnejše zahteve določa **Pravilnik o zahtevah za zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev na delovnih mestih**, ki med drugim določa, da mora delodajalec:

- med delovnim časom zagotoviti takšno temperaturo zraka v delovnih prostorih, ki ustreza biološkim potrebam delavcev glede na naravo dela in fizične obremenitve,
- upoštevati zahteve slovenskih standardov za toplotno udobje,
- zagotoviti ustrezne ukrepe tudi ob občasno povišanih temperaturah, na primer med vročinskimi valovi.

Pravilnik določa tudi, da temperatura zraka v delovnih prostorih praviloma **ne sme presegati 28 °C**, razen v tako imenovanih vročih delovnih prostorih, kjer so višje temperature posledica tehnološkega procesa ali delovne opreme (na primer peči).

Ocena tveganja je obvezna

Vsak delodajalec mora tveganja zaradi visokih temperatur oceniti v **Izjavi o varnosti z oceno tveganja**. V njej mora določiti ustrezne organizacijske, tehnične in druge ukrepe za zmanjšanje tveganj ter jih pripraviti v sodelovanju z izvajalcem medicine dela.

To pomeni, da morajo biti ukrepi načrtovani že pred nastopom vročinskega vala in ne šele, ko temperature dosežejo kritične vrednosti.

Katere ukrepe lahko uvede delodajalec?

Če temperatura v delovnih prostorih preseže dovoljene vrednosti ali predstavlja tveganje za zdravje zaposlenih, lahko delodajalec sprejme različne začasne organizacijske ukrepe, kot so:

- prerazporeditev delovnega časa na hladnejši del dneva,
- uvedba pogostejših in daljših odmorov,

- skrajšanje delovnega časa, kadar je to mogoče,
- zmanjšanje intenzivnosti fizično zahtevnega dela,
- zagotavljanje brezplačnih osvežilnih brezalkoholnih napitkov,
- začasna prekinitev dela, če varnega dela ni mogoče zagotoviti.

Če so visoke temperature stalna težava, lahko delodajalec uvede tudi dolgoročne tehnične rešitve, kot so:

- namestitev klimatskih naprav,
- učinkovitejše prezračevanje,
- senčenje prostorov,
- druge tehnične ukrepe za izboljšanje toplotnega udobja.

Delo na prostem zahteva dodatne ukrepe

Posebna pravila veljajo za delavce, ki opravljajo delo na prostem, predvsem v gradbeništvu, kmetijstvu, komunalnih dejavnostih in drugih dejavnostih, kjer so delavci neposredno izpostavljeni soncu.

Pravilnik določa, da se lahko delo na prostem pri temperaturi zraka nad **30 °C** izvaja le pod naslednjimi pogoji:

- delavcem morajo biti najmanj na vsaki **2 do 3 uri dela** zagotovljene **najmanj 15-minutne prekinitve dela**,
- zagotovljeni morajo biti **brezplačni brezalkoholni napitki**,
- med odmori mora biti omogočena zaščita pred soncem oziroma drugimi neugodnimi vremenskimi vplivi,
- če delo poteka na neposrednem soncu, mora delodajalec zagotoviti tudi ustrezno zaščito pred sončnim sevanjem.

Priporočila Inšpektorata za delo

Poleg zakonskih obveznosti Inšpektorat Republike Slovenije za delo priporoča tudi naslednje preventivne ukrepe:

- temperatura v klimatiziranem prostoru naj ne bo več kot **7 °C nižja** od zunanje temperature;
- dnevno popijte do **tri litre vode**, po potrebi tudi napitke z elektroliti;
- nosite lahka, svetla in zračna oblačila;
- izogibajte se alkoholu ter težki, slani in zelo začinjeni hrani;
- najtežja fizična dela opravite zgodaj zjutraj;
- omogočite kratke in pogoste odmore v ohlajenih prostorih;
- poznajte simptome vročinske izčrpanosti in vročinskega udara ter ob njihovem pojavu takoj ukrepajte;
- pri delu v zelo visokih temperaturah organizirajte delo v paru, da je ob morebitnih zdravstvenih težavah pomoč takoj na voljo.

Vročina je tveganje, ki ga je treba obvladovati

Visoke temperature niso zgolj vprašanje udobja, temveč pomemben dejavnik varnosti in zdravja pri delu. Delodajalci morajo v skladu z določbami **Zakona o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1)**, **Pravilnika o zahtevah za zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev na delovnih mestih** ter

Izjave o varnosti z oceno tveganja pravočasno načrtovati in izvajati ustrezne organizacijske, tehnične in preventivne ukrepe. Le tako je mogoče zmanjšati tveganja za zdravje zaposlenih in zagotoviti varno delo tudi v času najhujših vročinskih valov.

https://www.gov.si/novice/2026-07-31-delo-v-vrocinskem-valu-obveznosti-delodajalcev-in-priporocila-za-varno-delo